

*ТЗОВ "Львівський медичний інститут"
Кафедра хірургічної стоматології*

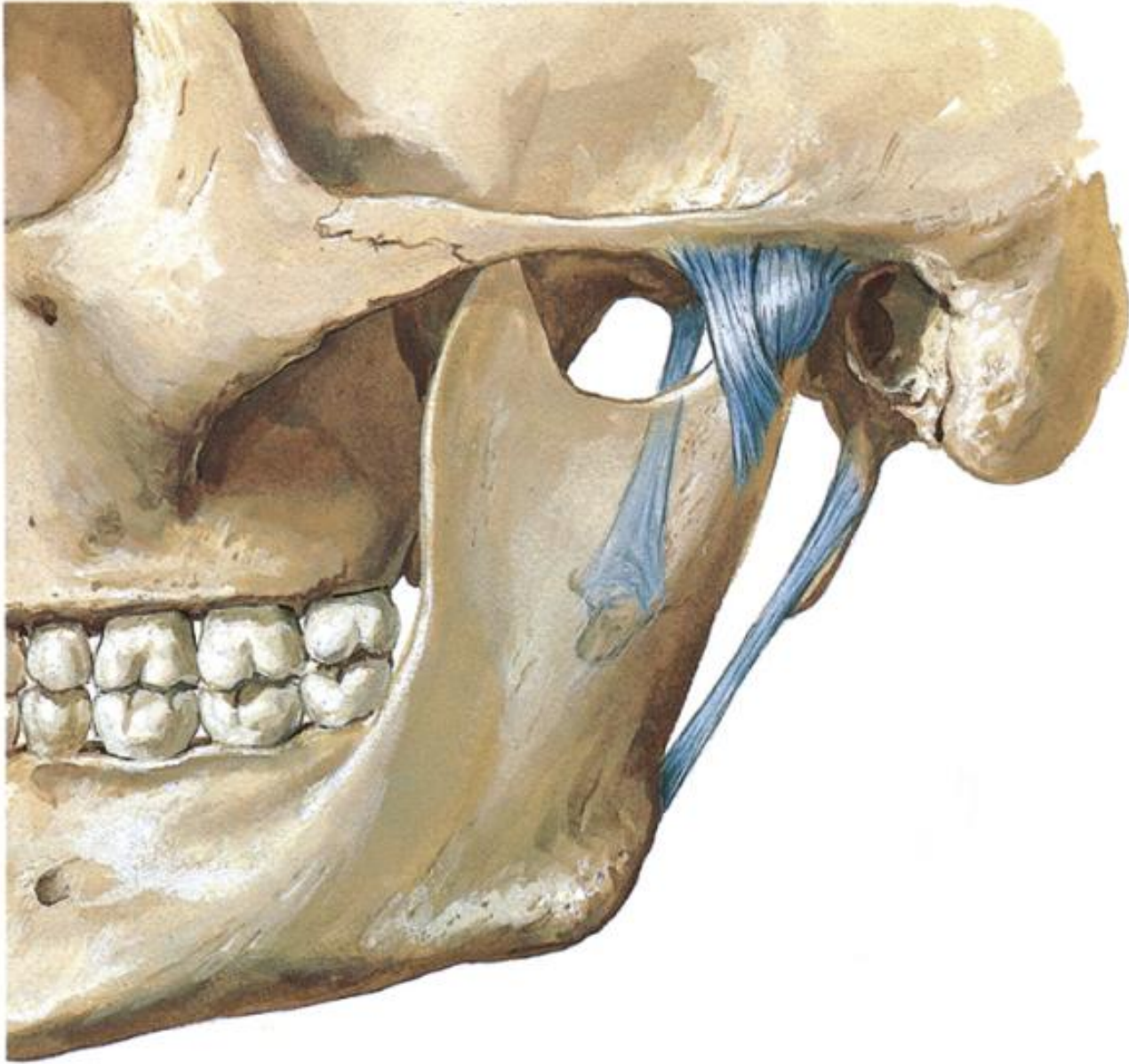
***Синдром больової дисфункції
скронево – нижньощелепового
суглоба***

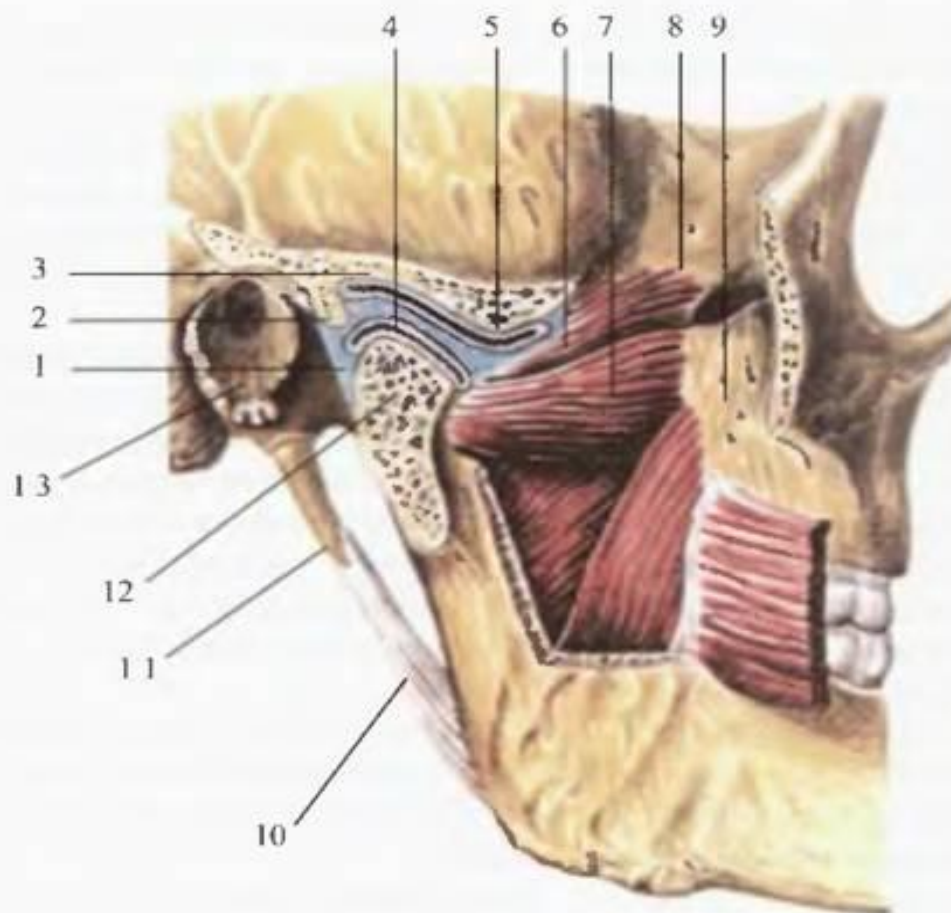
***Виконав:
студент V СТ 3
Миронюк В. Д.***

ЛЬВІВ 2016

Будова СНЩС

СНЩС — рухливе з'єднання виростків нижньої щелепи з основою черепа. Даний суглоб є парним, тобто суглобові головки нижньої щелепи функціонують одночасно і ізольовані рухи тільки в одному суглобі є неможливими. СНЩС можна класифікувати як блоковидно - плоский суглоб.

Рис. 2.21. Будова скронево-нижньощелепного суглоба за М. Р. Сапінім.
(Вилична дуга видалена, суглобова капсула розкрита).

- 1 – суглобова капсула; 2 – засуглобовий горбок; 3 – нижньощелепна ямка; 4 – суглобовий диск;
 5 – суглобовий горбок; 6 – верхня головка латерального крилоподібного м'яза;
 7 – нижня головка латерального крилоподібного м'яза; 8 – підскроневий гребінь;
 9 – горб верхньої щелепи; 10 – шилонижньощелепна зв'язка; 11 – шилоподібний відросток;
 12 – головка нижньої щелепи; 13 – зовнішній слуховий прохід.

СНЦС утворюється caput mandibulae, fossa mandibularis і tuberculum articulare лускатої частини скроневої кістки.

Кісткові структури суглоба представлені суглобовою ямкою (розташованої у лускатої частини скроневої кістки спереду від зовнішнього слухового отвору), суглобовим горбком (фронтально розташований, від суглобової ямки) та суглобовим відростком нижньої щелепи (головка якого розташовується в суглобовій ямці). Суглобові поверхні виростків і ямки неконгруентні (тобто не відповідають один одному, що забезпечує достатню ступінь свободи руху в суглобі).

Між двома кістковими утвореннями розташований фіброзний диск, який поділяє внутрішньо-суглобовий простір на 2 поверхи - верхній і нижній. В передньо-задньому напрямку сам диск можна розділити на 3 частини: передню (ніжка диска), середню (тонку) й задню (більш товсту зону).

Форма диска відповідає суглобовій голівці і вигнутій поверхні суглобової ямки, тим самим компенсуючи невідповідність форми кісткових структур.

Товщина і ступінь увігнутості диска можуть варіювати як у сагітальній, так і у медіолатеральному напрямках.

Суглобовий диск не містить судин і нервів, являє собою мобільну структуру, яка постійно деформується під дією жувального навантаження. Можна припустити, що довговічність структур суглоба визначається фізичним станом меніска.

Капсула СНЦС, на відміну від багатьох інших суглобів, розташована по периметру. Виразна оболонка є тільки збоку і ззаду, а спереду і з внутрішньої сторони капсула настільки тонка, що з працею може бути відокремлена від зв'язок суглоба. Зсередини капсула вистелена синовіальною оболонкою, яка плавно, без чіткої гістологічної межі переходить на артикуляційні поверхні зчленування.

Зв'язки, які дозволяють диску зміщуватися відносно суглобової головки, мають особливо важливе значення для адекватного функціонування зчленування. Виділяють передні зв'язки, латеральні і медіальні зв'язки і задні зв'язки. У передній поліс диска вплітається сухожилля головки латерального крилоподібного м'яза (бере участь у відкриванні рота, зміщенні нижньої щелепи вперед, в сторони). Саме за рахунок цього м'язового коннектора в нормі спостерігається синхронне зміщення головки виростків і меніска.

Больова дисфункція СНЦС

БДСНЦС - симптомокомплекс, що проявляється болем і дисфункцією даного суглоба; негостра, але дуже болісна патологія.

Синдром больової дисфункції СНЦС виникає тоді, коли суглоб зазнає надмірного перевантаження.

Етіологія БДСНЩС

Причин появи цього синдрому безліч:

х неправильно поставлені пломби;

х дефекти зубів;

*х наслідки неправильного ортопедичного
чи ортодонтичного лікування;*

х неправильний прикус;

х бруксизм, стискання зубів;

х травми;

х артрити;

х заняття важкою атлетикою;

*х підвищена напруга жувальних м'язів при
нервозах чи стресах.*

Симптоми БДСНЩС:

- х головний біль (найчастіше в скронях й потилиці), біль в плечах і в області лопаток;*
- х біль у вухах, закладеність або приглушеність, іноді повна глухота;*
- х клацання в СНЩС при русі;*
- х хворобливість і втома в м'язах обличчя і шиї;*
- х підвищена чутливість зубів на холодне, гаряче, солодке;*
- х часті запаморочення.*

Лікування БДСНЩС

В першу чергу лікування спрямоване на полегшення болю. В цьому напрямку використовують такі способи.

х Медикаментозний (введення всередину ненаркотичних анальгетиків, ін'єкції анестетиків в хворобливі ділянки жувальних м'язів).

х Фізіотерапія (мікрохвилі, магнітотерапія, електрофорез, теплові процедури). Краще всього використовувати спільно з релаксаційними процедурами і психотерапією, загальним масажем і міогімнастикою. Якщо пацієнт має протипоказання до проведення фізіотерапії або не має можливості відвідувати її в умовах поліклініки, то її можна замінити елементарними заходами в домашніх умовах – це може бути нанесення болезаспокійливих речовин на привушну область або спиртовий компрес.

х Шинотерапія. Спеціальні суглобові шини ефективно розслаблюють м'язи в області скронево-нижньощелепного суглоба, голови, верхньої частини спини і шиї, що негайно дає позитивний ефект і зменшує біль.

Одночасно із заходами по усуненню болю слід проводити активну діагностику з виявлення причин дисфункції суглоба.

Наступним і основним кроком у лікуванні больового синдрому СНЦС є саме етіотропне лікування – усунення причин, що призводять до болю. Можливо, буде потрібно переліковування зубів, виправлення прикусу, психотерапія і навіть хірургічне втручання.

У відновлювальному періоді активно використовується голкорексфлексотерапія, масаж обличчя, міогімнастика.

Обов'язково проводиться корекція психоемоційного стану пацієнта, так як наявність постійного болю відкладає свій негативний відбиток на психіку людини.

Останнім часом розроблено, але ще не достатньо впроваджені в повсюдне використання такі методики лікування, як гіпноз (якщо больовий синдром дисфункції СНЦС виникає внаслідок психосоматичного захворювання), акупунктура, мануальна терапія.

Дякую за увагу !!!